

ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น เพื่อพลิกโฉมเทศบาลนครตรัง* LOCAL DEVELOPMENT STRATEGY TO TRANSFORM THE TRANG MUNICIPALITY

ศนิเดช ไกรเทพ*, พระครูอรุณสุตาลังการ (ปรีดา บัวเมือง), ไพรัตน์ ฉิมหาด

Sanideth Kraithep*, Phrakru Arunsutalangarn (Preeda Buamuang), Pairat Chimhad

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช นครศรีธรรมราช ประเทศไทย

Graduate School, Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Nakhon Si Thammarat Campus, Nakhon Si Thammarat, Thailand

*Corresponding author E-mail: sani.piyabut@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น 2) จัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น และ 3) ถ่ายทอดยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นต่อการพลิกโฉมเทศบาลนครตรัง เป็นการวิจัยผลานวิธี มีขอบเขตเนื้อหา ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านระบบบริหารจัดการด้วยนวัตกรรมและโครงสร้างพื้นฐานที่ดี และด้านระบบสภาพแวดล้อม น่าอยู่และยั่งยืน กลุ่มตัวอย่าง ประชากรในชุมชนเทศบาลนครตรัง จำนวน 379 คน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ข้าราชการการเมือง ผู้นำชุมชน ประชาชนในพื้นที่ บุคลากรทางการศึกษา และบุคลากรสาธารณสุข รวมทั้งสิ้น 21 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก และแบบสอบถาม ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามเท่ากับ 0.94 วิเคราะห์ข้อมูลสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า 1) การพัฒนาตามยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการพัฒนาระบบสภาพแวดล้อม น่าอยู่และยั่งยืน ด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และด้านการพัฒนาระบบบริหารจัดการด้วยนวัตกรรมและโครงสร้างพื้นฐานที่ดี 2) ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน จากผลิตผลการเกษตรและผลิตภัณฑ์หัตถกรรมการปรับปรุงถนนคนเดินเพื่อจัดตลาดนัด ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการศึกษา ด้านสาธารณสุข พัฒนาระบบสุขภาพ ด้านคุณภาพชีวิต พัฒนาในเรื่องการบริการสุขภาพของประชาชนทุกวัย ยุทธศาสตร์ที่ 3 นำระบบการบริหารจัดการโดยใช้นวัตกรรม และเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในกระบวนการบริหารจัดการ ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้น่าอยู่อย่างยั่งยืน ให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม 3) ถ่ายทอดยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น 4 ยุทธศาสตร์ 12 เป้าประสงค์ 41 กลยุทธ์ 47 แนวทางการดำเนินงาน และ 44 ตัวชี้วัด

คำสำคัญ: ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น, พลิกโฉม, เทศบาลนครตรัง

Abstract

This research aims to 1) analyze local development strategies, 2) develop local development strategies, and 3) convey local development strategies to transform Trang Municipality. It is a mixed - method research with contents in the areas of sustainable economic and tourism development, promotion and development of people's quality of life, management system with

innovation and good infrastructure, and environmental system that is livable and sustainable. The sample consists of 379 people in Trang Municipality community. Key informants include political officials, community leaders, local people, educational personnel, and public health personnel, totaling 21 people. Data were collected through in-depth interviews and questionnaires with questionnaire reliability of 0.94. Basic statistical data were analyzed including percentage, mean, and standard deviation. The research results found that 1) The overall development according to the local development strategy is at a high level in the areas of sustainable environmental system development, promotion and development of people's quality of life, sustainable economic and tourism development, and management system development with innovation and good infrastructure. 2) Strategy 1: Sustainable economic and tourism development from agricultural products and handicraft products, improving walking streets to organize markets, Strategy 2: Education, public health, health system development, and quality of life. Develop health services for people of all ages. Strategy 3: Implement a management system using innovation and new technologies in the management process. Strategy 4: Develop a sustainable environment that is livable and places importance on the environment. 3) Disseminate local development strategies: 4 strategies, 12 objectives, 41 strategies, 47 operational guidelines and 44 indicators.

Keywords: Local Development Strategy, Transformation, Trang Municipality

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) เป็นแผนพัฒนาฯ ฉบับแรกที่เริ่มต้นกระบวนการยกร่างกรอบแผนภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและจะมีผลในการใช้เป็นกรอบเพื่อกำหนดแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิบัติการในช่วง 5 ปีที่สองของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี โดยการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนาฯ ได้น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักนำทางในการขับเคลื่อนและวางแผนการพัฒนาประเทศ ไปสู่การบรรลุเป้าหมายในมิติต่าง ๆ ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอย่างเป็นรูปธรรม ในช่วงเวลาที่ทั่วโลกรวมถึงประเทศไทยอยู่ในสถานะที่ต้องเผชิญกับความท้าทายจากภายนอกและภายในประเทศที่มีความผันแปรสูงและมีแนวโน้มจะทวีความรุนแรงมากขึ้นในอนาคต จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับปัจจัยทั้งภายนอกและภายใน ตลอดจนผลจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยที่จะมีอิทธิพลต่อโครงสร้างและองค์ประกอบของประเทศในทุกมิติ เพื่อนำมาประมวลผลประกอบการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศที่ควรมุ่งไปในอนาคตบนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก (Sustainable Development Goals: SDGs) ซึ่งจะเป็นจุดเริ่มต้นในการที่จะนำพาประเทศไทยไปสู่การเป็นประเทศที่เศรษฐกิจมีความเจริญเติบโตท่ามกลางสังคมที่สมานฉันท์ทันสมัย ก้าวหน้า ควบคู่ไปกับสิ่งแวดล้อมที่ได้รับการดูแลรักษาและใช้ประโยชน์อย่างสมดุลในระยะยาว เพื่อให้ประเทศไทยสามารถเสริมสร้างความเข้มแข็งจากภายใน ให้สามารถเติบโตต่อไปได้อย่างมั่นคง ท่ามกลางความผันแปรที่เกิดขึ้นรอบด้านจากภายนอกและสามารถบรรลุเป้าหมายระยะ 20 ปีภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติตามกรอบระยะเวลาที่คาดหวังไว้ได้ (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13, 2565)

การพัฒนาระบบงานภาครัฐ มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ คุณธรรมและจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐควบคู่ไปกับการปรับปรุงรูปแบบและวิธีการทำงาน เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ การจัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่นเพื่อให้การจัดทำและการให้บริการสาธารณะเป็นไปอย่างรวดเร็วมี

ประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนหลักธรรมาภิบาล เป็นวิธีการหนึ่งในการบริหารประเทศที่รัฐบาลหลายประเทศได้นำมาใช้เพื่อแก้ไขปัญหาทางการบริหารรวมทั้ง ประเทศไทย โดยมีพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ซึ่งรวมสาระสำคัญของ รูปแบบการบริหารที่มุ่งการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม ความโปร่งใส ตรวจสอบได้บนพื้นฐานความ ยุติธรรมคุณธรรมความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน ทั้งนี้เพื่อควมมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลทางการ บริหารพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 เกิดจากแนวคิดการบริหารราชการแนว ใหม่ ภายใต้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2545 ซึ่งเน้นถึงการให้บริการของรัฐที่มุ่ง ประโยชน์สุขของประชาชน ตลอดจนการมีส่วนร่วมทางการบริหารของประชาชนตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 ซึ่งพิจารณาได้จากมาตรา 285 ที่บัญญัติให้สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารหรือผู้บริหารท้องถิ่นต้อง มาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยตรง มาตรา 286 สรุปได้ว่าประชาชนสามารถเข้าชื่อถอดถอนสมาชิกสภา ท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นให้พ้นจากตำแหน่งได้ถ้าบุคคลดังกล่าวมีความประพฤติไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ และมาตราอื่นอีกหลายมาตราได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และดำเนินการในภารกิจ ของภาครัฐมากขึ้น เพื่อให้ภาครัฐมีการบริหารที่โปร่งใส สามารถถูกตรวจสอบจากองค์กรอิสระ และประชาชน ซึ่ง รวมถึงการกระจายอำนาจหน้าที่ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การสร้างระบบการตรวจสอบเพื่อความโปร่งใส การมีส่วนร่วมของสาธารณชนเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน (วิศรดา รัตนสมัย, 2561)

เทศบาลนครตรัง เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบสุขาภิบาล ซึ่งสุขาภิบาลจังหวัดตรัง ได้ถูก จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2474 สมัยรัชกาลที่ 7 ต่อมาเมื่อมีพระราชบัญญัติระเบียบ เทศบาล พ.ศ. 2476 สุขาภิบาล จังหวัดตรัง ได้รับการยกฐานะมาเป็นเทศบาลเมืองตรัง เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2476 ตามพระราชกฤษฎีกา จัดตั้งเทศบาลเมืองตรัง ซึ่งประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา ลงวันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2478 ซึ่งได้เปิดดำเนินการ ครั้งแรกโดยใช้ที่ทำการสุขาภิบาลจังหวัดตรังเดิมเป็นสำนักงานเทศบาล ตั้งอยู่ถนนวิเศษกุล ตำบลทับเที่ยง อำเภอ เมือง จังหวัดตรัง มีพื้นที่รับผิดชอบ ทั้งสิ้น 6.86 ตารางกิโลเมตร และในปี พ.ศ. 2484 เทศบาลได้ทำการก่อสร้าง อาคารสำนักงานเทศบาลเมืองตรังขึ้นใหม่ในที่เดิม โดยสร้างเป็นอาคารไม้ชั้นเดียวแล้วดำเนินการเรื่อยมา จากนั้นในปี พ.ศ. 2511 เทศบาลได้มีการขยายอาณาเขตเทศบาลออกไปอีก 7.91 ตารางกิโลเมตร เมื่อวันที่ 24 กันยายน พ.ศ. 2511 รวมเป็นพื้นที่รับผิดชอบทั้งสิ้น 14.77 ตารางกิโลเมตร หลังจากนั้นมาเทศบาลนครตรังนับวัน เจริญขึ้นตลอดเวลาประกอบกับอาคารสำนักงานเทศบาลเดิมสภาพ คับแคบและทรุดโทรม สมควรที่ขยับขยาย สำนักงานให้กว้างขวางขึ้น เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงานและเป็นที่เชิดหน้าชูตาแก่ท้องถิ่น จึงได้ทำการ ก่อสร้างสำนักงานเทศบาลขึ้นใหม่ โดยขออนุมัติกู้เงินจากกองทุนส่งเสริมกิจการเทศบาล เป็นจำนวนเงิน 7,980,000 บาท เพื่อใช้เป็นค่าก่อสร้างสำนักงานเทศบาลหลังใหม่ ซึ่งมีลักษณะเป็นตึก 3 ชั้น ทรงไทย ก่อสร้าง เสร็จเมื่อวันที่ 5 เมษายน พ.ศ. 2521 และได้ทำพิธีเปิดดำเนินการมาตั้งแต่วันที่ 12 มกราคม พ.ศ. 2522 และได้รับ การประกาศให้เป็นเทศบาลนครตรัง เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542 และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 11 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

เทศบาลนครตรัง ได้ดำเนินการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์ดังกล่าว ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2566 เพื่อมุ่งสู่เป้าหมาย การพัฒนาเทศบาลนครตรังแบบพลิกโฉม ผลการดำเนินงานพบว่า มีจุดอ่อนของวิธีการปฏิบัติงาน คือ ขาดการ วิเคราะห์ความคุ้มค่าของโครงการและการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง การจัดโครงการกิจกรรมขาดการบูรณา การระหว่างหน่วยงานภายใน การบริหารงานไม่ยึดหลักตามสายการบังคับบัญชา ไม่มีเอกภาพในการบริหารงาน การทำงานบางอย่างบางโครงการ กิจกรรมจัดในลักษณะรีบเร่งขาดการวางแผนและความรอบคอบไม่สอดคล้องกับ ระเบียบการเบิกจ่ายงบประมาณ ส่งผลให้เกิดความผิดพลาด ขาดการวิเคราะห์ความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน จาก เหตุผลดังกล่าว จำเป็นต้องมีการศึกษาข้อมูลพื้นฐานการบริหารงานที่ผ่านมาและหาแนวทางเพื่อการปรับแผน

ยุทธศาสตร์การพัฒนาให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ของแผนและเกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาสูงสุด ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น เพื่อพลิกโฉมเทศบาลนครตรัง เพื่อศึกษาถึงผลการดำเนินการบริหารงานของผู้บริหารเทศบาลนครตรัง นำผลการวิจัยเป็นข้อมูลไปปรับใช้ในการบริหารงานพัฒนาเทศบาลนครตรังให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลของการพัฒนาตามแผนยุทธศาสตร์มากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น
2. เพื่อจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น
3. เพื่อถ่ายทอดยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น ต่อการพลิกโฉมเทศบาลนครตรัง

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นเพื่อพลิกโฉมเทศบาลนครตรัง” ด้วยวิธีการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods) ตามลักษณะการศึกษารวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่มีเนื้อหาสนับสนุนผลการวิจัยชัดเจนมากขึ้นสำหรับวิธีการวิจัย ได้แก่ การวิจัยเชิงปริมาณโดยการแจกแบบสอบถาม (Survey Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ (Interview) โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้วิจัยจะได้นำเสนอขั้นตอนการดำเนินการวิจัยมีกระบวนการวิจัยและขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ดำเนินการวิจัย ขอบเขตด้านประชากรและผู้ให้ข้อมูล ประชากรที่มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในชุมชนเขตเทศบาลนครตรัง 42 ชุมชน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ กลุ่มที่ 1 ข้าราชการการเมืองจำนวน 3 คน กลุ่มที่ 2 ข้าราชการจำนวน 3 คน กลุ่มที่ 3 ผู้นำชุมชนจำนวน 3 คน กลุ่มที่ 4 นักวิชาการจำนวน 3 คน กลุ่มที่ 5 ประชาชนในพื้นที่จำนวน 3 คน กลุ่มที่ 6 บุคลากรทางการศึกษาจำนวน 3 คน และกลุ่มที่ 7 บุคลากรสาธารณสุขจำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้น 21 คน กลุ่มตัวอย่างประชาชนในชุมชนจำนวน 379 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครชชีและมอแกน (Krejcie & Morgan)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิจัยเชิงคุณภาพ เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก แบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 สถานภาพพื้นฐานของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นเพื่อพลิกโฉมเทศบาลนครตรัง 4 ด้าน วิจัยเชิงปริมาณใช้ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Checklist) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการพัฒนาตามยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น และการพัฒนาเพื่อพลิกโฉมเทศบาลนครตรัง ได้แก่ ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านระบบบริหารจัดการด้วยนวัตกรรมโครงสร้างพื้นฐานที่ดี และด้านระบบสภาพแวดล้อมน่าอยู่และยั่งยืน ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามและขอหนังสืออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง และตรวจสอบความถูกต้องและข้อความในการตอบแบบสอบถาม เก็บแบบสอบถามได้ทั้งหมด 379 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อลงพื้นที่ขออนุญาตหมาย สถานที่ วัน เวลา และนัดหมายกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ได้สัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญครบ จำนวน 21 ราย คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล วิจัยเชิงปริมาณ เพื่อตอบปัญหาวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 วิเคราะห์ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้

สถิติบรรยาย การหาค่าความถี่ และร้อยละ 2) การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบปัญหาวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อ 1 วิเคราะห์ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อตอบโจทย์วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 จัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น และวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ถ่ายทอดยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น โดยการวิเคราะห์เนื้อหาสถิติพรรณนา การวิเคราะห์แบบอุปนัย

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเชิงปริมาณ 1) การพัฒนาตามยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นเพื่อพลิกโฉมเทศบาลนครตรัง
ตารางที่ 1 การพัฒนาตามยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นเพื่อพลิกโฉมเทศบาลนครตรัง.

การพัฒนาตามยุทธศาสตร์	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	3.56	0.86	มาก
2. ด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน	3.70	0.87	มาก
3. ด้านการพัฒนาระบบบริหารจัดการด้วยนวัตกรรมและโครงสร้างพื้นฐานที่ดี	3.55	0.87	มาก
4. ด้านการพัฒนาระบบสภาพแวดล้อมน่าอยู่และยั่งยืน	3.75	0.83	มาก
รวม	3.64	0.86	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การพัฒนาตามยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นเพื่อพลิกโฉมเทศบาลนครตรัง โดยรวมทั้ง 4 ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า การพัฒนาตามยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาระบบสภาพแวดล้อมน่าอยู่และยั่งยืน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดใน 4 ด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก รองลงมา การพัฒนาตามยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ส่วนการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาระบบบริหารจัดการด้วยนวัตกรรมและโครงสร้างพื้นฐานที่ดี มีค่าเฉลี่ยในระดับน้อยตามลำดับ

ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ 2) การพัฒนาตามยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นต่อการพลิกโฉมเทศบาลนครตรัง

ยุทธศาสตร์ด้านที่ 1 การพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน สรุปได้ว่า

1. การพัฒนาเศรษฐกิจ รายได้ จากผลิตผลการเกษตรและผลิตภัณฑ์หัตถกรรม “โดยการ จัดหาตลาดตามอีแวนท์ต่าง ๆ เช่น ถนนดิน, งาน OTOP, งานประเพณีวัฒนธรรมที่จัดขึ้นตามแต่ละโอกาสตลอดปี, ร้านขายสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยว ณ จุดท่องเที่ยวต่าง ๆ แหล่งอาหารพื้นเมืองที่ขึ้นชื่อของ จ.ตรัง เช่น แหล่งขายหมูย่างเมืองตรัง, ขนมเค้กตรัง, ขนมพื้นเมืองตรัง (เมืองตรังเมืองแห่งอาหารการกิน)” (ปัญญมน ชุมคช, 2566)

2. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว เช่น “การปรับปรุงถนนคนเดินเพื่อจัดตลาดนัด สลับปรับเปลี่ยนกันหมุนเวียนวันให้ได้ครบทุกวัน, ปรับปรุงสวนสาธารณะเขาหนองยวน สร้างน้ำพุต้นธารบาสวนสาธารณะกะพังสุรินทร์, พัฒนาแม่น้ำลำคลองเพื่อการท่องเที่ยว เวนิชเมืองไทย, ตลาดน้ำ, พัฒนาเมืองเก่าทับเที่ยง, พัฒนาจัตุรัสหอนาฬิกาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่และเป็นแลนด์มาร์กของเทศบาลนครตรัง, ร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและเอกชนหรือผู้ประกอบการต่าง ๆ ในเขตเทศบาล เช่น ร้านอาหาร โรงแรมที่พัก สถานที่ท่องเที่ยว และการคมนาคมขนส่งทั้งทางบก น้ำและทะเล จัดทำรายการท่องเที่ยวแบบ one day trip หรือเที่ยวทะเล ภูเขาแล้วมาค้างคืนในเขตเทศบาลนครตรัง และกินอาหารพื้นเมืองตรัง, จัดโปรแกรมเที่ยวทะเลเกาะกระดาน” (ชลาร อุดคติ, 2566)

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน สรุปได้ว่า

1. ด้านการศึกษา จัดการศึกษาที่เน้นประสบการณ์พิเศษในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านภาษา ด้านวิชาการ ด้านกีฬา

2. ด้านสาธารณสุข “เร่งพัฒนา Hup Health, นำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาช่วยในการพัฒนาระบบสุขภาพ Health Mobile” (สัญญา ศรีวิเชียร, 2566)

3. ด้านคุณภาพชีวิต พัฒนาในเรื่องการบริการสุขภาพของประชาชนทุกวัย” โดยเฉพาะผู้สูงอายุ/ผู้ป่วยติดเตียง เช่น บริการรถพยาบาลรับส่งผู้ป่วยที่มีความยากลำบากในเรื่องฐานะทางเศรษฐกิจ, จัดโครงการผู้ดูแลผู้สูงอายุ (ผดส.) ดูแลผู้สูงอายุหรือผู้ป่วยที่ไม่มีญาติดูแล” (จำนง บุญคล้าย, 2566)

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาระบบบริหารจัดการด้วยนวัตกรรมและโครงสร้างพื้นฐานที่ดี สรุปได้ว่า

1. นำระบบการบริหารจัดการโดยใช้นวัตกรรม และเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ใน “กระบวนการบริหารจัดการเทศบาลนครตรังให้ครอบคลุมทุกเรื่อง เป็น Smart city ประชาชนสามารถใช้มาบริการในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วแบบ one stop service และ ใช้บริการผ่านแอปพลิเคชันบริการของเทศบาลนครตรัง โดยไม่ต้องเดินทางมาติดต่อด้วยตัวเอง (เรื่องนี้หากทำได้จะเป็นการพลิกโฉมในการบริหารจัดการได้อย่างชัดเจน)” (ศิวพร สุนทรียวงศ์, 2566)

2. นำนวัตกรรมมาใช้ในการสงเคราะห์และบรรเทาสาธารณภัยพิบัติในเขตเทศบาลนครตรัง “การบริหารจัดการด้านการรักษาความปลอดภัยและความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในเขตเทศบาล โดยการจัดตั้งกล้อง CCTV ที่มีประสิทธิภาพและใช้งานได้ตลอดเวลา” (อาธร อุคคติ, 2566)

3. การพัฒนาระบบบริหารจัดการด้วยการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศ และเทคโนโลยีด้านอื่น ๆ มาใช้ให้เต็มประสิทธิภาพ โดยการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ เช่น มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง, บริษัท ทักษะการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ด้วยการพัฒนาแพลตฟอร์มบริหารจัดการปัญหาเมือง Line@traffifyfondue ควรทำอย่างต่อเนื่องและให้เห็นเป็นรูปธรรมมากขึ้น (สัญญา ศรีวิเชียร, 2566)

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้น่าอยู่อย่างยั่งยืน สรุปได้ว่า

เทศบาลนครตรัง ได้รับรางวัลชนะเลิศ “เทศบาลน่าอยู่อย่างยั่งยืน” ระดับประเทศ

ประจำปี 2566 จากการประกวดเทศบาลนครน่าอยู่ อย่างยั่งยืน เมืองอยู่ดี –คนมีสุข- สิ่งแวดล้อมยั่งยืน-บริหารจัดการดี จากกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม มาแล้ว แต่ควรมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและพัฒนาบางจุดที่ยังมีข้อบกพร่อง และหากให้เห็นถึงการพลิกโฉมเทศบาลนครตรัง ต้องฉายให้เห็นภาพตามวิสัยทัศน์ของแผนยุทธศาสตร์ คือ “เมืองอัจฉริยะ สู่นครตรังแห่งความสุข (Smart city to Nakorn Trang of Happiness)” (สัญญา ศรีวิเชียร, 2566)

ผลการวิจัย 3) ผลการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อพลิกโฉมเทศบาลนครตรัง

ผู้วิจัยนำสรุปผลการสนทนากลุ่ม เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2567 มาจัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อพลิกโฉมเทศบาลนครตรัง ครอบคลุมยุทธศาสตร์การพัฒนาทั้ง 4 ด้าน เสนอในดัชนีฉบับนี้ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2 เพื่อจัดทำแผนยุทธศาสตร์พลิกโฉมเทศบาลนครตรัง ดังนี้

ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น เพื่อพลิกโฉมเทศบาลนครตรัง

วิสัยทัศน์

เมืองอัจฉริยะ สู่นครตรังแห่งความสุข (Smart city to Nakorn Trang of Happiness)

พันธกิจ

1. ส่งเสริมอาชีพพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสร้างรายได้ให้ประชาชน
2. ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนด้านการศึกษาศาสนาสุขและสวัสดิการ
3. พัฒนาระบบบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล
4. พัฒนาระบบการให้บริการเน้นเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมที่เหมาะสม
5. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานครอบคลุมทั่วถึงและปลอดภัย
6. พัฒนาสภาพแวดล้อมชุมชนเมืองน่าอยู่และยั่งยืน

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลนครตรัง ประกอบด้วย 4 ประเด็นยุทธศาสตร์ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาระบบบริหารจัดการด้วยนวัตกรรมและโครงสร้างพื้นฐานที่ดี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการพัฒนาระบบสภาพแวดล้อมน่าอยู่อย่างยั่งยืน

สรุปองค์ประกอบของแต่ละยุทธศาสตร์การพัฒนาพหุภาคีเทศบาลนครตรัง (พ.ศ. 2567 - 2570)

ตารางที่ 2 แผนยุทธศาสตร์เพื่อพหุภาคีเทศบาลนครตรัง

ยุทธศาสตร์	จำนวนเป้าประสงค์	จำนวนกลยุทธ์	จำนวนแนวทางการดำเนินงาน	จำนวนตัวชี้วัด
1. ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและ การท่องเที่ยวที่ยั่งยืน	3	16	18	15
2. ด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต	3	9	11	11
3. ด้านการพัฒนาระบบบริหารจัดการด้วยนวัตกรรมและโครงสร้างพื้นฐานที่ดี	4	8	11	11
4. ด้านการพัฒนาระบบสภาพแวดล้อมน่าอยู่อย่างยั่งยืน	2	8	7	7
รวม	12	41	47	44

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่า พบว่า การพัฒนาตามยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นเพื่อพหุภาคีเทศบาลนครตรัง โดยรวมทั้ง 4 ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย การพัฒนาตามยุทธศาสตร์ ด้านการพัฒนาระบบสภาพแวดล้อมน่าอยู่และยั่งยืน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดใน 4 ด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก รองลงมา การพัฒนาตามยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ส่วนการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาระบบบริหารจัดการด้วยนวัตกรรมและโครงสร้างพื้นฐานที่ดี มีค่าเฉลี่ยในระดับน้อยตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าประชาชนในจังหวัดให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อมซึ่งพิจารณาได้จากค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วสุกิจจ์ เหล่าอินทร์ ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น ผลการศึกษา พบว่า ภาคประชาชนสังคมต้องเข้ามามีส่วนร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลหนองเต่า อำเภอเก่าเลี้ยว จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อร่วมจัดการบริหารและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เพื่อให้รัฐจัดหาสนับสนุนพันธุ์ไม้นามาปลูกในที่สาธารณะ เช่น วัด ริมถนน สวนสาธารณะ ร่วมมีแผนรณรงค์ลดการใช้สารเคมีในพื้นที่การเกษตรกรรม ตั้งศูนย์เตือนภัยระดับชุมชน และ ตั้งศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยในชุมชนลดปริมาณขยะ (วสุกิจจ์ เหล่าอินทร์, 2560)

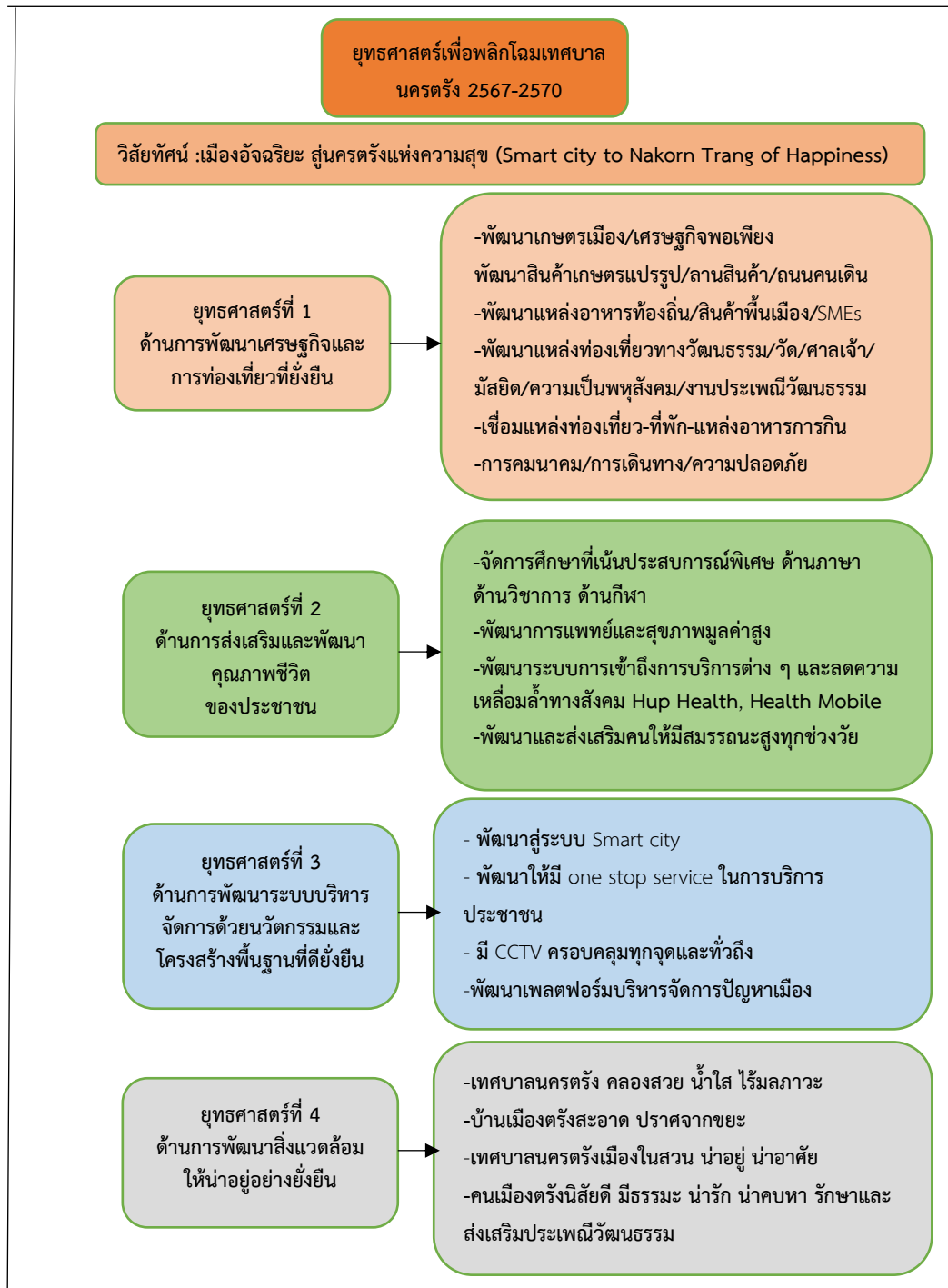
ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ การพัฒนาตามยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นต่อการพลิกโฉมเทศบาลนครตรัง ยุทธศาสตร์ด้านที่ 1 การพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน สรุปได้ว่า 1) การพัฒนาเศรษฐกิจ รายได้ จากผลิตผลการเกษตรและผลิตภัณฑ์หัตถกรรม โดยการจัดหาตลาดตามอีแวนท์ต่าง ๆ เช่น ถนนเดิน, งานOTOP, งานประเพณีวัฒนธรรมที่จัดขึ้นตามแต่ละโอกาสตลอดปี, ร้านขายสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยว ณ จุดท่องเที่ยวต่าง ๆ แหล่งอาหารพื้นเมืองที่ขึ้นชื่อของ จ.ตรัง เช่น แหล่งขายหมูย่างเมืองตรัง, ขนมเค้กตรัง, ขนมพื้นเมืองตรัง (เมืองตรังเมืองแห่งอาหารการกิน) เป็นต้น 2) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว เช่น การปรับปรุงถนน คนเดินเพื่อจัดตลาดนัด สลับปรับเปลี่ยนกันหมุนเวียนวันให้ได้ครบทุกวัน, ปรับปรุงสวนสาธารณะเขาหนองยวน สร้างน้ำพุต้นธารสวนสาธารณะกะพังสุรินทร์, พัฒนาแม่น้ำลำคลองเพื่อการท่องเที่ยว เวนิชเมืองไทย, ตลาดน้ำ, พัฒนาเมืองเก่าทับเที่ยง, พัฒนาจัตุรัสหอนาฬิกาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่และเป็นแลนด์มาร์กของเทศบาลนครตรัง, ร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและเอกชนหรือผู้ประกอบการต่าง ๆ ในเขตเทศบาล เช่น ร้านอาหาร โรงแรมที่พัก สถานที่ท่องเที่ยว และการคมนาคมขนส่งทั้งทางบก น้ำและทะเล จัดทำรายการท่องเที่ยวแบบ one day trip หรือเที่ยวทะเล ภูเขาแล้วมาค้างคืนในเขตเทศบาลนครตรัง และกินอาหารพื้นเมืองตรัง, จัดโปรแกรมเที่ยวทะเลเกาะกระดาน ฯลฯ ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน สรุปได้ว่า 1) ด้านการศึกษา จัดการศึกษาที่เน้นประสบการณ์พิเศษในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านภาษา ด้านวิชาการ ด้านกีฬา 2) ด้านสาธารณสุข เร่งพัฒนา Hup Health , นำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาช่วยในการพัฒนาระบบสุขภาพ Health Mobile 3) ด้านคุณภาพชีวิต พัฒนาในเรื่องการบริการสุขภาพของประชาชนทุกวัย “โดยเฉพาะผู้สูงอายุ/ผู้ป่วยติดเตียง เช่น บริการรถพยาบาลรับส่งผู้ป่วยที่มีความยากลำบากในเรื่องฐานะทางเศรษฐกิจ, จัดโครงการผู้ดูแลผู้สูงอายุ (ผดส.) ดูแลผู้สูงอายุหรือผู้ป่วยที่ไม่มีญาติดูแล” ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการด้วยนวัตกรรมและโครงสร้างพื้นฐานที่ดี สรุปได้ว่า 1) นำระบบการบริหารจัดการโดยใช้นวัตกรรม และเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในกระบวนการบริหารจัดการเทศบาลนครตรังให้ครอบคลุมทุกเรื่อง เป็น Smart city ประชาชนสามารถใช้มาบริการในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วแบบ one stop service และ ใช้บริการผ่านแอปพลิเคชันบริการของเทศบาลนครตรัง โดยไม่ต้องเดินทางมาติดต่อด้วยตัวเอง (เรื่องนี้หากทำได้จะเป็นการพลิกโฉมในการบริหารจัดการได้อย่างชัดเจน) 2) นำนวัตกรรมมาใช้ในการส่งเสริมและบรรเทาสาธารณภัยพิบัติในเขตเทศบาลนครตรัง การบริหารจัดการด้านการรักษาความปลอดภัยและความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในเขตเทศบาล โดยการติดตั้งกล้อง CCTV ที่มีประสิทธิภาพและใช้งานได้ตลอดเวลา 3) การพัฒนาระบบบริหารจัดการด้วยการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศ และเทคโนโลยีด้านอื่น ๆ มาใช้ให้เต็มประสิทธิภาพ โดยการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ เช่น มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง, บริษัท ทักษ, การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ด้วยการพัฒนาแพลตฟอร์มบริหารจัดการปัญหาเมือง Line@traffyfondue ควรทำอย่างต่อเนื่องและให้เห็นเป็นรูปธรรมมากขึ้น ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้น่าอยู่อย่างยั่งยืน สรุปได้ว่า เทศบาลนครตรัง ได้รับรางวัลชนะเลิศ “เทศบาลน่าอยู่อย่างยั่งยืน” ระดับประเทศประจำปี 2566 จากการประกวดเทศบาลนครน่าอยู่ อย่างยั่งยืน เมืองอยู่ดี - คนมีสุข - สิ่งแวดล้อมยั่งยืน - บริหารจัดการดี จากกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม มาแล้ว แต่ควรมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและพัฒนาบางจุดที่ยังมีข้อบกพร่อง และหากให้เห็นถึงการพลิกโฉมเทศบาลนครตรัง ต้องฉายให้เห็นภาพตามวิสัยทัศน์ของแผนยุทธศาสตร์ คือ “เมืองอัจฉริยะ สู่นครตรังแห่งความสุข (Smart city to Nakorn Trang of Happiness)” ทั้งนี้เนื่องจากเทศบาลนครตรังได้มีการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอัครเดช เนตรสุวรรณ ได้ศึกษาเรื่องยุทธศาสตร์การสร้างความร่วมมือของชุมชนเกิดใหม่เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ยุทธศาสตร์การสร้างความร่วมมือของชุมชนเกิดใหม่เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นมี 4 ยุทธศาสตร์คือ 1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพผู้นำชุมชน โดยเสริมสร้างวิสัยทัศน์ให้มีความคิด ริเริ่ม

สร้างสรรค์ มีความรู้ความสามารถ และมีความสามารถในการพัฒนาชุมชนอย่างแท้จริง 2) ยุทธศาสตร์การสร้าง ความตระหนักและมีจิตสำนึกรักท้องถิ่น โดยสร้างความตระหนัก มีจิตสำนึก รักร่วมมือพัฒนาท้องถิ่น ให้มีแนวทาง สร้างความรู้ความเข้าใจของประชาชนโดยการอบรมให้ความรู้ เกี่ยวกับการกระจายอำนาจ 3) ยุทธศาสตร์การใช้ ระบบการสื่อสารด้วยเทคโนโลยีโดยการพัฒนา ช่องทางการสื่อสาร และการประสานงานที่ดีโดยพัฒนาระบบและ เทคนิคที่ทันสมัย และ 4) ยุทธศาสตร์พัฒนาความร่วมมือ ผ่านเครือข่ายชุมชน โดยการพัฒนากระบวนการสร้าง ความร่วมมือด้วยการให้ประชาชน ให้สามารถเสนอความคิดเห็นและความต้องการ ให้ผู้เกี่ยวข้ององค์กรภาครัฐ ควรสร้างเครือข่ายชุมชนโดยการสร้างเครือข่ายที่หลากหลายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อสร้าง แรงจูงใจในการพัฒนาชุมชนตนเองให้มากขึ้น (อัครเดช เนตรสุวรรณ, 2561)

ผลการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อพลิกโฉมเทศบาลนครตรังผู้วิจัยนำสรุปผลการสนทนากลุ่ม เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2567 มาจัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อพลิกโฉมเทศบาลนครตรัง ครอบคลุมยุทธศาสตร์การพัฒนาทั้ง 4 ด้าน เสนอในคชภูมินิพนธ์ฉบับนี้ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2 เพื่อจัดทำแผนยุทธศาสตร์พลิกโฉมเทศบาลนคร ตรัง ดังนี้ ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น เพื่อพลิกโฉมเทศบาลนครตรัง วิสัยทัศน์ เมืองอัจฉริยะ ศูนย์สร้าง ความสุข (Smart city to Nakorn Trang of Happiness) พันธกิจ 1) ส่งเสริมอาชีพพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสร้าง รายได้ให้ประชาชน 2) ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนด้านการศึกษาการสาธารณสุขและสวัสดิการ 3) พัฒนาระบบบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล 4) พัฒนาระบบการให้บริการเน้นเทคโนโลยีสารสนเทศและ นวัตกรรมที่เหมาะสม 5) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานครอบคลุมทั่วถึงและปลอดภัย 6) พัฒนาสภาพแวดล้อมชุมชน เมืองน่าอยู่และยั่งยืน ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลนครตรัง ประกอบด้วย 4 ประเด็นยุทธศาสตร์ดังนี้ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาระบบบริหารจัดการด้วย นวัตกรรมและโครงสร้างพื้นฐานที่ดี ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการพัฒนาระบบสภาพแวดล้อมน่าอยู่อย่างยั่งยืน

สรุปองค์ประกอบของแต่ละยุทธศาสตร์การพัฒนาพลิกโฉมเทศบาลนครตรัง (พ.ศ. 2567 – 2570) 4 ยุทธศาสตร์ 12 เป้าประสงค์ 41 กลยุทธ์ 47 แนวทางการดำเนินงาน และ 44 ตัวชี้วัด แสดงให้เห็นว่าเทศบาลนคร ตรังปฏิบัติงานตามภารกิจหลัก ได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการจัดระเบียบ ชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการ ท่องเที่ยว ด้านการบริหารจัดการ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น และด้านการบริหารและการสนับสนุนการปฏิบัติการกิจของส่วนราชการ และองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นทำให้การปฏิบัติงานครอบคลุม 4 ยุทธศาสตร์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธน ภัทร ณีกุล และกมลพร กัลยาณมิตร ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันประเทศของ กระทรวงกลาโหมเพื่อเสริมสร้างความยั่งยืนของประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ผลการวิจัยพบว่า การ สร้างแนวทางการพัฒนายุทธศาสตร์เพื่อเสริมสร้างความยั่งยืนของประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนนั้น กระทรวงกลาโหมต้องมีบทบาทในการสร้างวิสัยทัศน์ พันธกิจ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์เฉพาะเพื่อต่อสู้กับภัยคุกคามที่จะเกิดขึ้นทุกรูปแบบกระทรวงกลาโหมมีพันธกิจที่จะต้องเตรียมกำลังพลให้มีความพร้อมในกรณีที่ต้องใช้กำลังที่สำคัญยิ่งกว่านั้นกระทรวงกลาโหมจะต้องมีแผนงานโครงการความร่วมมือต่าง ๆ ที่สนับสนุนความยั่งยืนของประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนและต้องสามารถนำยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ธนภัทร ณีกุล และกมลพร กัลยาณมิตร, 2560)

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นเพื่อพลิกโฉมเทศบาลนครตรัง

จากภาพที่ 1 องค์ความรู้ยุทธศาสตร์เพื่อพลิกโฉมเทศบาลนครตรัง 2567-2570 วิสัยทัศน์ : เมืองอัจฉริยะ สู้นครตรังแห่งความสุข (Smart city to Nakorn Trang of Happiness) ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน พัฒนาเกษตรเมืองเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาสินค้าเกษตรแปรรูป ลานสินค้าถนนคนเดิน พัฒนาแหล่งอาหารท้องถิ่นสินค้าพื้นเมือง SMEs พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมวัด ศาลเจ้ามัสยิด ความเป็นพหุสังคม งานประเพณีวัฒนธรรมเชื่อมแหล่งท่องเที่ยว ที่พัก แหล่งอาหารการกิน การคมนาคมการเดินทาง ความปลอดภัย

ปลอดภัย ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน จัดการศึกษาที่เน้นประสบการณ์ พิเศษ ด้านภาษา ด้านวิชาการ ด้านกีฬา พัฒนาการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง พัฒนาระบบการเข้าถึงการบริการ ต่าง ๆ และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม Hup Health, Health Mobile พัฒนาและส่งเสริมคนให้มีสมรรถนะสูง ทุกช่วงวัย ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาระบบบริหารจัดการด้วยนวัตกรรมและโครงสร้างพื้นฐานที่ยั่งยืน พัฒนาสู่ระบบ Smart city พัฒนาให้มี one stop service ในการบริการประชาชน มี CCTV ครอบคลุมทุกจุด และทั่วถึง พัฒนาแพลตฟอร์มบริหารจัดการปัญหาเมือง Line@traffifyndue ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการพัฒนา สิ่งแวดล้อมให้น่าอยู่อย่างยั่งยืน เทศบาลนครตรัง คลองสวย น้ำใส ไร้มลภาวะ บ้านเมืองตรังสะอาด ปราศจากขยะ เทศบาลนครตรังเมืองในสวน น่าอยู่ น่าอาศัยคนเมืองตรังนิสัยดี มีธรรมะ น่ารัก น่าคบหา รักษาและส่งเสริม ประเพณีวัฒนธรรม

สรุปและข้อเสนอแนะ

แผนยุทธศาสตร์เป็นการกำหนดรูปแบบของการปฏิบัติที่ช่วยให้องค์กรสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสมกับสภาพการณ์เปลี่ยนแปลงไป ทั้งนี้เพราะการกำหนดแผนยุทธศาสตร์นั้นให้ความสำคัญกับการศึกษา วิเคราะห์สภาพแวดล้อม ทั้งสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร เป็นการกำหนดรูปแบบ ของการปฏิบัติที่ช่วยให้หน่วยงานในภาครัฐกิจ ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของตนที่มีส่วนเอื้ออำนวยความสำเร็จ และความล้มเหลวล้มเหลวต่อเป้าประสงค์ขององค์กร ช่วยส่งเสริมการจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management, NPM) ที่ให้ความสำคัญการปรับปรุงการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐกิจทั้งระบบ เพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพสูงสุด โดยในประเทศไทยเรียกว่า การปฏิรูประบบราชการ อีกทั้งหน่วยงานภาครัฐกิจยังต้อง ดำเนินงานตามแนวทางการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีหรือธรรมาภิบาล (Good Governance) ซึ่งเป็นกระแส หลักในการบริหารรัฐกิจปัจจุบัน ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติเทศบาลนครตรังควรนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อ พลิกโฉมเทศบาลนครตรังไปสังเคราะห์เป็นแผนปฏิบัติการของแต่ละยุทธศาสตร์ประจำปี ควรเน้นกลยุทธ์การ พัฒนาด้านสาธารณสุข และพัฒนาในเรื่องสุขภาพ “อาหารอร่อย สุขภาพดี ที่นอนสบาย” เพื่อความสุขและสร้าง รอยยิ้มให้ประชาชน ต้องมุ่งพัฒนาศักยภาพด้านสาธารณสุขให้เข้มแข็ง ระบบบริการที่รวดเร็ว ปลอดภัยได้ มาตรฐาน เป็นเมืองปราศจากมลภาวะ ควรมีการบริหารจัดการและการพัฒนาเมือง โดยใช้หลักธรรมาภิบาลยึด ประชาชนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา เพื่อการรู้ทัน รู้รอบ รวมทั้งเตรียมรองรับการเปลี่ยนแปลงสู่ความเป็นสังคม คนเมือง “City Innovation” ควรมีการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีแผนดำเนินการในการ ฟื้นฟูและการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน และต้องมุ่งเน้นให้เกิดความสมดุลระหว่าง การใช้ทรัพยากรเพื่อการพัฒนา การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากร เพื่อพัฒนาสู่เมืองคาร์บอนต่ำ (low carbon city) ควรจัดให้มีระบบการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนโดยนำเอานวัตกรรมและเทคโนโลยี สมัยใหม่ มาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ เพื่อสร้างรอยยิ้มให้ชาวเทศบาลนครตรัง ได้อยู่ดีมีสุข ตามแนวคิด “นครตรัง แห่งความปลอดภัย” ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการวิจัยเพื่อประเมินผลการพัฒนาตามแผน ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น เพื่อพลิกโฉมเทศบาลนครตรังในระยะเวลา 1 ปีหลังจากนำแผนยุทธศาสตร์การ พัฒนาเพื่อพลิกโฉมเทศบาลนครตรังไปปฏิบัติ ควรมีการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบให้เห็นการพลิกโฉมของเทศบาลนคร ตรัง หลังครบวาระการปฏิบัติตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อพลิกโฉมเทศบาลนครตรัง ควรมีการวิจัยเพื่อถอด บทเรียนการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อพลิกโฉมเทศบาลนครตรังหลังสิ้นสุดการใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อพลิกโฉม เทศบาลนครตรัง

เอกสารอ้างอิง

- จำนง บุญคล้าย. (5 ต.ค. 2566). ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นเพื่อพลิกโฉมเทศบาลนครตรัง. (สนิเดช ไกรเทพ, ผู้สัมภาษณ์)
- ชลลธร อุคคติ. (6 ต.ค. 2566). ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นเพื่อพลิกโฉมเทศบาลนครตรัง. (สนิเดช ไกรเทพ, ผู้สัมภาษณ์)
- ธนภัทร ฅนิยกุล และกมลพร กัลยาณมิตร. (2560). แนวทางการพัฒนายุทธศาสตร์การป้องกันประเทศของกระทรวงกลาโหมเพื่อเสริมสร้างความยั่งยืนของประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน. วารสารสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, 8(2), 22-33.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). หลักการวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ปัญญาชน ชุมคช. (27 พ.ย. 2566). ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นเพื่อพลิกโฉมเทศบาลนครตรัง. (สนิเดช ไกรเทพ, ผู้สัมภาษณ์)
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13. (2565). พลิกโฉมประเทศไทยสู่สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจมูลค่าอย่างยั่งยืน. เรียกใช้เมื่อ 14 มิถุนายน 2565 จาก <https://www.nesdc.go.th/download/Yearendpdf>
- วิศรดา รัตนสมัย. (2561). การพัฒนาระบบงานภาครัฐ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ คุณธรรมและจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์, 6(ฉบับพิเศษ), 607-616.
- วสุกิจจ์ เหล่าอินทร์. (2560). การมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น. ใน ดุษฎีนิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ศิวพร สุนทรียวงศ์. (22 พ.ย. 2566). ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นเพื่อพลิกโฉมเทศบาลนครตรัง. (สนิเดช ไกรเทพ, ผู้สัมภาษณ์)
- สัญญา ศรีวิเชียร. (2 ธ.ค. 2566). ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นเพื่อพลิกโฉมเทศบาลนครตรัง. (สนิเดช ไกรเทพ, ผู้สัมภาษณ์)
- อัครเดช เนตรสุวรรณ. (2561). ยุทธศาสตร์การสร้างร่วมมือของชุมชนเกิดใหม่เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี. ใน ดุษฎีนิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- อาธร อุคคติ. (23 พ.ย. 2566). ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นเพื่อพลิกโฉมเทศบาลนครตรัง. (สนิเดช ไกรเทพ, ผู้สัมภาษณ์)